

عنوان مقاله:

تفسیر معنایی بکارگیری نقوش پرندگان، در تزیینات معماری بناهای تاریخی دوره صفویه (مورد مطالعه: بناهای منتخب تاریخی استان اردبیل)

محل انتشار:

ششمین همایش ملی پژوهش های نوین در حوزه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

رویا اسمی - کارشناس ارشد باستانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی

حبیب شهبازی شیران - عضو هیات علمی گروه باستانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

خلاصه مقاله:

نقوش پرندگان در بناهای تاریخی، فراتر از محتوای زیبایی شناسی بوده و بیانکننده محتوای غنی عرفانی، آمال و آرزوهای انسانی در هر دوره تاریخی خود است. عرفان در احداث بناهای دوره صفوی، جایگاه بسیار ویژه‌ای داشته است که در غالب نمادهای پرندگانی همچون طاووس و سیمرغ خودنمایی کرده است. لذا این تحقیق به روش تحلیل محتوا، و بررسی تاریخی به دنبال آن است تا به تفسیر معنایی بکارگیری نقوش پرندگان (سیمرغ و طاووس)، در تزیینات معماری بناهای منتخب دوره صفویه در استان اردبیل (بقعه شیخ صفی الدین اردبیلی و مقبره شیخ امین الدین جبرائیل) بپردازد. مبنای کار بر اساس بررسیهای میدانی محققان و توجه به موقعیت مکانی، تنوع و تعداد نقوش پرندگان در بناهای منتخب بود. مطابق بررسی، 16 نقش طاووس و 18 نقش سیمرغ در بناهای منتخب مشاهده شد. همچنین به نظر میرسد بیشتر تنوع نقوش طاووس (3 نوع نقش) و سیمرغ (7 نوع نقش) در هر دو بنا، در فضاهای درونی و داخلی قرار دارد تا فضاهای بیرونی. نقش پرنده طاووس در بناهای تاریخی استان اردبیل، بیش‌تر به عرفان عمیق، فنا شدن در الله، معنویت و پاکی درونی تفسیر میشود؛ این در حالی است که تفسیر نقوش سیمرغ در تزیینات معماری بناهای تاریخی، به نوعی تداعیکننده وحدت در کثرت، نماد ذات باری تعالی، ان سان کامل و الوهیت میباشد.

کلمات کلیدی:

شیخ صفی الدین اردبیلی، شیخ امین الدین جبرائیل، سیمرغ، طاووس، استان اردبیل.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1128171>

